

EL PATRIMONI CULTURAL GARRIGUENC

NOTA: 5

Mayra Azor Flores
Treball de Recerca
1er de Batxillerat

ÍNDIX

-Hipòtesi.....	pàg.1
-Introducció.....	pàg.2
-Desenvolupament:	
·Vil·la romana de Can Terrés.....	pàg.3, 4, 5.
·La Masia de Blancafort del Molí.....	pàg.7, 8, 9.
·Illa Raspall.....	pàg.10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.
-Bibliografia.....	pàg.18
-Conclusions.....	pàg.19

HIPÒTESI

La meva hipòtesi es basa en la tria de tres jaciments i en l'explicació raonada del perquè són el més representatius i importants de La Garriga. Aquets tres jaciments pertànyen a tres èpoques diferents; l'època romana, l'època medieval i l'època moderna.

INTRODUCCIÓ

La Garriga tot i al seu ràpid creixement demogràfic, encara manté la bellesa que deriva de la seva bona situació i d'un important patrimoni cultural que ha sabut conservar.

Inicialment, La Garriga es va aixecar al peu del riu Congost, ja que, la benignitat del seu clima i de les aigües termals que hi brollen a 60° són alguns dels atractius actuals i expliquen les arrels antigues de La Garriga. Els romans ja hi van fer estada i ho evidencien les restes de la Vil·la de Can Terrés.

La Garriga és un lloc de pas des de temps antics, la població està molt ben comunicada per carretera i via fèrria. El clima suau i les bones comunicacions van ser, precisament, les principals raons per convertir-la a primers d'aquest segle en una de les poblacions d'estiueig més apreciades pels senyors de Barcelona. Estretament lligada a l'estada de la burgesia, va entrar-hi amb força el Modernisme que, a La Garriga, té l'expressió més rica en l'arquitectura i en les edificacions de l'arquitecta Manuel Raspall. Les quatre cases que formaven l'illa Raspall en són l'exemple més important. La Garriga manté l'emprenta de les seves arrels pageses en temes de conreu i masos.

El molí de Blancafort és una de les masies més antigues de la presència que encara fa de bon veure.

Per concloure aquets tres jaciments ja esmentats (la Vil·la Romana de Can Terrés, l'illa Raspall i el Molí de Blancafort) són els més representatius i importants de La Garriga perquè el seu estat de conservació és excel·lent i perquè ens donen una informació molt valuosa sobre l'evolució de la societat al llarg del segle.

DESENVOLUPAMENT

VIL-LA ROMANA DE CAN TERRÉS

Marc cronològic de la vil·la: S.I a.C

Marc geogràfic de la vil·la: Està situada a l'entrada de La Garriga

He triat aquest jaciment perquè, apart de que és l'únic d'aquesta època (època romana) trobat a La Garriga, és un dels més representatius i importants a Catalunya. També cal remarcar que el seu estat de conservació és notable.

La vil·la romana es va fundar a mitjans del S.I a.C i va estar habitada durant quasi setcents anys. Es va construir prop del riu Congost, ja que les seves aigües li proporcionaven la font de regadiu per a les seves terres de conreu i a més a més la benignitat del clima i de les aigües termals que hi brollen a 60° són alguns dels atractius que els romans varen trobar a La Garriga.

També cal destacar que la vil·la es va construir a ran d'una important via romana (Barcino AUSA) que facilitava les relacions comercials amb altres vil·les. Aquesta vil·la estava dedicada a l'explotació rural. Com les grans masies gaudien de diverses dependències, unes dedicades al treball del camp i d'altres a residència dels propietaris.

D'aquesta vil·la en destaca la part dedicada als banys.

Aquest edifici està format per diverses dependències que permetien prendre banys a diferents temperatures.

DESENVOLUPAMENT DE LA INVESTIGACIÓ ARQUITECTÒNICA

La vil·la romana de Can Terrés gaudeix d'una llarga tradició d'investigació arqueològica que es remunta a la darreria del segle passat i que culmina durant els anys setanta, quan la diputació de Barcelona va treure a la llum l'edifici dels banys. Malgrat la importància de les troballes no va ser fins l'any 1993 que es va iniciar la restauració.

Aquest projecte preveu tres objectius primordials:

- La protecció legal i física del jaciment ja que el seu estat de conservació és molt bo i es vol mantenir.

- El desenvolupament d'un programa d'investigació arqueològica per poder treure informació de com eren, com vivien i a que es dedicaven els romans.
- La projecció cultural a les escoles i al públic en general per a que es doni a conèixer com era la societat romana.

El departament de Cultura de la Generalitat està tramitant la declaració de la vil·la com a Bé Cultural d'Interés Nacional, és a dir, no és un Bé Cultural estrictament comarcal sinó que també és a nivell nacional per a que, qualsevol ciutadà espanyol que tingui l'interés d'observar-la i contemplar-la ho pugui fer.

LA MASIA DE BLANCAFORT DEL
MOLÍ

MARC CRONOLÒGIC: S.XII

MARC GEOGRÀFIC: Està situat cap a les afores de La Garriga.

He triat aquest jaciment entre d'altres, com el Molí de Can Terrés, perquè el Molí de Blancafort és el més antic i és l'únic que conté notícies documentades del S.XII i a més es conserva en molt bon estat.

El molí va ser edificat durant l'època medieval a les afores del riu Congost. El seu origen és antiquíssim. La primera notícia documental que s'en té és un establiment de les aigües, fet l'any 1927, que per aleshores el molí ja existia. Aquest molí era una màquina imprescindible desintegradora emprada en la molta de grans i aquest ens dona informació sobre l'alimentació bàsica de la societat en aquella època, que era el blat. El blat era el principal aliment de la societat rural, és a dir, els camperols. També ens dona informació sobre la vida quotidiana d'aquesta gent.

El molí està construït bàsicament per tres plantes.

En la primera planta es troba el molí pròpiament dit, amb les moles mogudes per l'aigua que s'escola per sota provinent del riu Congost, on aquesta es va acumulant en la gran bassa del darrere de l'edifici. Les dues plantes superiors són l'estada del moliner.

La masia de Blancafort (un altre edifici) en la seva façana principal, cal remarcar la finestra canopial amb un original dibuix i la portalada adovellada amb l'escut de la dovella central.

La part més antiga del conjunt d'edificacions és la torre defensiva adosada a la masia. Aquesta torre defensiva o de vigilància es va construir amb la finalitat de controlar el pas del riu Congost.

També hi ha un edifici del S.XVII conegut amb el nom de "La casa nova", amb les finestres rectangulars de pedra picada. Aquest edifici fou incendiat durant la guerra del Francès i en alguns indrets de la finestra encara es pot veure la senyal del foc.

L'ILLA RASPALL

EL MODERNISME A LA GARRIGA

Comença a partir de l'any 1900 i s'estengué paral·lelament a l'estada de la burgesia, que gràcies a la disponibilitat del tren podia gaudir d'unes vacances a La Garriga. El que va motivar a la burgesia a anar d'estiueig al poble garriguenc és la recerca de la tranquil·litat per desconectar de la ciutat i per curar-se en les aigües termals (que té les seves arrels en l'època romana) de les emfermetats com el reume, etc. Per això es va convertir en un dels punts d'estiueig més apreciats per alguns semnyors de Barcelona. Algunes cases de passeig i l'anomenada Illa Raspall, declarada Bé Cultural d'Interés Nacional en la categoria de monument històric, al Diari Oficial de la Generalitat, és l'exemple més important d'aquest moviment artístic. Les quatre cases que formaven la mançana Raspall són la Casa Barbey, la Torre Iris, la Casa Barraquer i la Bombonera, presenten tots els elements característics d'aquest revolucionari moviment, els tràmits de protecció d'aquesta quatre cases de J.M Raspall va començar en el 1975. En l'entrada del majestuós passeig Can Barbey de l'arquitecta J.M Raspall trobem més de setanta obres amb interés de ser catalogades i referenciades, n'és la mostra més notable.

L'ILLA RASPALL

La consideru el moviment modernista més important de La Garriga perquè té l'expressió més rica en arquitectura.

Les quatre cases que formen l'Illa Raspall són La Bombonera, Juli Barbey, Torre Iris i Barraquer.

CASA JULI BARBEY

El primer edifici que es va construir va ser la Casa de Juli Barbey i Poinart, l'any 1910. És l'edifici més emblemàtic per la seva gradiositat, la seva riquesa d'espais, la seva qualitat de disseny i els elements decoratius emprats en l'obra de J.M Raspall a La Garriga. Aquesta casa es diferencia de les altres perquè a la façana hi presenta un mosaic en honor a Sant Jordi on hi ha una varietat de colors molt rica perfectament combinada amb la tonalitat del color de la façana.

El revestiment dels mosaics de les columnes del porxo, les jardineres, el rellotge de sol i el plafó al·lusiu a Sant Jordi. En l'interior destaquen les columnes, els capitells i el plafó de la llar de foc, tots els quals són obres del mosaicista Lluís Bru. En darrer terme cal esmentar els nombrosos emplantats de portes, balconeres, finestres i targes, la diversitat d'enguixats i els diferents mosaics hidràulics del paviment.

LA BOMBONERA

La segona casa que es va construir va ser la Bombonera. És una casa petita bastida entre parets mitgeres amb jardí al davant i al darrera. Fou promuguda per Cecília Reig i Angelagós a l'any 1910.

Per primera vegada en una obra de Raspall apareixen arcs de mig punt, el·líptics i carpanells. Cal remarcar el fanal de ferro forjat situat al peu de l'escala de la façana del jardí, tancada amb una treballada persiana de llibret mòbil, i els bogits de fusta a les persianes i això és el que la diferencia de les altres. La casa ha estat restaurada acuradament l'any 1990

LA TORRE IRIS

És la tercera edificació. Va ser promugada per Cecília Reig i Argelós l'any 1910. Es diferencia de les altres perquè és l'únic de tipologia aïllada en l'obra de Manuel Raspall a La Garriga. Està concebut com un conjunt de tres habitatges independents relacionats per mitjà d'una escala de veïns. Possiblement és l'obra més elegant de Raspall, perquè les seves línies rectes en les portes i finestres i el seu senzill estocat que vol imitar a les flors li donen un toc molt elegant.

Conté tota la gamma de colors grocs, marrons i blancs. Cal destacar-ne al balcó corregut de la planta del pis amb revoltó ceràmic vidriat. L'arc del balcó de la barana enllaça amb el plafó de volta, revestit de trencadís de balcó triangular que correspon a buit de l'arc de mig punt partit de la planta de sota la coberta.

De l'interior cal destacar la llar de foc de la planta del pis i els vitralls emplomats de les targes.

CASA BARRAQUER

El quart edifici és la casa per Josep Barraquer i Roviralta, va ser construïda l'any 1912 i va ser objecta de modificacions segons el projecte dipositat a l'arxiu municipal.

Com a element singular cal fer resaltar el tractament de les llindes de la planta del pis, que està refós i és de perfil sinuós amb un botó ceràmic

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA

-Per realitzar aquest treball de recerca he fet servir la següent informació:

Una guia turística.

Títul: Passejant per la Garriga

Edició: Ajuntament de La Garriga

Textos: Lluís Cuspinera i Font

Josep Mas Castellsagué

Un fulletó d'informació.

Títul: Vil·la romana de can Terrés

Edició: Ajuntament de La Garriga

Informació rebuda per l'ajuntament.

Títul: La Garriga un altre aire

CONCLUSIONS

CONCLUSIONS

La realització d'aquest treball m'ha permès obtindre un ampli coneixement d'uns dels jaciments més importants que formen part del patrimoni cultural de La Garriga. El poble garriguenc ha sigut testimoni del desenvolupament social al llarg dels segles, desde els inicis del S. I a.C fins als nostres dies. Mostra d'això tenim la vil·la romana de Can Terrés (època romana), el molí de Blancafort (època medieval) i l'Illa Raspall (època moderna). La meua conclusió del treball de recerca és que La Garriga gaudeix d'un important patrimoni cultural i que els seus jaciments són dignes de ser reconeguts com a Bé Cultural d'Interés Nacional, ja que poden ser destinats per l'ensenyament cultural a les escoles i al públic en general a nivell nacional i interessa conservar-les per poder extreure informació sobre la societat d'aquelles èpoques.